

Sulat Pablo Para Ta Mga Taga-Galacia

Pagpangamusta Pablo

1 1 Yaken i Pablo na isya ta mga apustulis Jesu-Cristo. Ula ittaw na gapili ki yaken daw gaatag ta katengdanan na apustol. Jesu-Cristo an daw Dyos Amay na gabannaw ki kanen gapili ki yaken na isya na apustol.

2 Yaken daw tanan na mga gatuo ki Cristo na anen di duma ki yaken gapangamusta ki kyo na mga gatipon-tipon na gatuo na naan ta prubinsya Galacia.

3 Kabay pa na mabaton nyo mga kaayaran daw katawwayan na alin ta Dyos na ate na Amay daw alin ki Ginuo Jesu-Cristo 4 na gaatag ta iya na kabui na kanen an napatay aged maluwas ki alin ta silot ta ate na mga sala. Dili nang nyan, gaatag kanen an ta iya na kabui aged dili ki en paryo ta mga ittaw ta yi na timpo* na katamaan ki danen ula gatuman ta liag ta Dyos. Na paatag Jesus iya an na kabui,

gasunod kanen ta kabebet-en ta Dyos na ate man na Amay.

5 Kabay pa na Dyos an dayawen asta ta ula katapusan. Amen!

Miad Na Balita Na Pasugid Pablo

6 Gatingala a gid ki kyo tak ula nang lugay pagtapos ta inyo na pagpati ta miad na balita na alin ta Dyos parti ki Cristo, gasikway kaw ta Dyos paagi ta pagsunod nyo ta lain man na tudlo alin ta mga ittaw na gibal na iran an na pasugid miad man kon na balita. Dyos an gaatag ki kyo ta upurtunidad na buaten kaw din na iya gid na mga ittaw tenged ta miad ya na buat Cristo, piro anduni, gapati kaw en ta iran na lain man na tudlo. 7 Bisan gibal danen na iran na pasugid miad na balita, dili matuod iran na pasugid tak isya nang na miad na balita na yon man ame an na pasugid ki kyo. Pagulo danen inyo an na isip daw liag man danen na silian miad na balita parti ki Cristo aged

*1:4 Pwidi nyo mabasa parti ta *yi na timpo* naan ta Mga Ambal Na Pasaysay.

magpati kaw ta iran na pawali na dili matuod. ⁸Sugiran ta kyo na bisan kino na magwali ki kyo daw iya an na ambal dili paryo ta miad na balita na pasugid nay ki kyo, sigurado na maageman din silot na ula katapusan bisan kanen an isya ki kami o isya na angil na alin ta langit. ⁹Nambal nay ya kan-o, iling man tan ambalen ko isab anduni: Bisan kino na magwali ki kyo na iya an na pawali dili paryo ta miad na balita na papatian nyo kan-o, sigurado gid na maageman din silot na ula katapusan!

¹⁰Daw isipen nyo ambal ko an, maintindian nyo gid na ake na andem malipay Dyos an ki yaken, dili na malipay mga ittaw an ki yaken o madayaran danen ki yaken. Daw andem ko na mga ittaw an malipay ki yaken paryo ta dati ko na andem, dili a matuod na manugsirbi ki Cristo.

Alinan Ta Katengdanan Pablo Bilang Apustol

¹¹Mga utod ko ki Cristo, liag ko na ipademdem ki kyo na miad i na balita na pasugid ko ki kyo dili imo-imo nang ta ittaw. ¹²Miad i na balita ula ko nabaton alin ta ittaw daw ula man natudlo ki yaken. Jesu-Cristo mismo, kanen gapaintindi ki yaken.

¹³Nlaman ko na namatian nyo parti ta dati ko na mga buat na gasunod a pa gid ta patuuuan ta

mga Judio. Ta yon man na timpo, gakuntra a ta mga gatipon-tipon na mga ittaw na iya ta Dyos daw papangabot ko man danen an na ula kaluoy. Gatingwa a gid ta ake na pagpangabot ki danen aged ula en may mabilin na magtuo pa ki Cristo. ¹⁴Ake an na pagsunod ta tuuan ta mga Judio mas pa kaysa ta pagsunod ta tama na mga paryo ko na Judio na kaidad ko daw gaprusigir a gid ta pagtuman ta mga sunuran ta ake na mga kaapuan. ¹⁵Piro, tenged miad gid Dyos an ki yaken, na ula a pa natao papili a din daan aged magsirbi ki kanen. Sunod ta iya na liag, ¹⁶papaintindi din ki yaken parti an ta iya na Bata aged magsugid a ta miad na balita parti ta iya na Bata naan ta mga dili-Judio. Na gatuo a ki Cristo na iya na Bata, ula a giling ta maskin kino aged magpatudlo a ki danen parti ta miad na balita. ¹⁷Ula a man giling naan ta Jerusalem para magpatudlo ki danen na mga una ki yaken na mga paatagan ta katengdanan na apustol. Gadiritso a naan ta Arabia^{*} daw paglambay ta timpo na naan a dya, gabalik a naan ta Damasco.

¹⁸Paglambay ta tallo na taon, giling a naan ta Jerusalem aged magbisita a ki Cefas^{*} daw naan a dya gatinir duma ki kanen ta kinsi nang na adlaw. ¹⁹Dili nang nyan, parti ta duma na mga apustulis, Santiago an na utod ta ate na

^{*}1:17 Na lugar na Arabia pasambit naan ta Bag-o Na Kasugtanhan, kaysan beet ambalen lugar na ula kabalyan na sakep ta prubinsya Siria daw kaysan man beet ambalen lugar na Sinai.

^{*}1:18 Cefas an isya man na umaw ki Pedro na isya ta mga apustulis Jesus.

Ginuo Jesus kanen nang nakita ko. ²⁰Nlaman ta Dyos na dili bula ake i na ambal.

²¹Pagtapos ta ake na pagbisita ki Cefas, galin a ta Jerusalem daw giling a naan ta mga prubinsya na Siria daw Cilicia. ²²Ta yon man na timpo, mga gatipon-tipon na gatuo ki Cristo naan ta prubinsya Judea ula a pa danen nakala ta sura. ²³Namatian nang danen na yaken i gapangabot kan-o kuntra ta mga gatuo ki Cristo aged ula may mabilin na mga gatuo ki kanen, piro anduni gasugid aren ta miad na balita parti ta pagtuo ki kanen. ²⁴Gani, mga gatuo an naan ta Judea na kamati ta iling an tan na sugid parti ki yaken padayaw danen Dyos an tenged anduni isya a man na gatuo ki Cristo.

**Pagmiting Pablo Daw Mga Kala
Na Mga Manugdumala
Ta Mga Gatuo**

2 ¹Paglambay ta katursi na taon alin ta pagbisita ko ki Pedro naan ta Jerusalem, gabalik a naan ta Jerusalem duma ki Bernabe daw pakuyog ko man Tito an. ²Giling a dya tak papaintindi ta Dyos ki yaken na liag din na miling a.

Na naan kay ta Jerusalem, yaken nang daw mga kala na manugdumala ta mga gatuo gamiting. Pasaysay ko ki danen

miad an na balita na pasugid ko naan ta mga dili-Judio para mlaman ko daw kumpurmi danen an ta ake na ubra tak daw dili kumpurmi, ula pulos ake na pagpangabellay ta pagsugid ta miad na balita kan-o daw anduni. ³Gakumpurmi danen tanan ta ake na paambal, Nlaman ko na kumpurmi danen tenged ta pagtratar danen ki Tito na duma ko. Bisan nlaman danen na kanen an dili-Judio, ula danen papilita na munod kanen an ta kaugalian ta mga Judio parti ta pagbuat ta tanda naan ta lawa.* ⁴Maskin naan ta isip ta duma nay na mga Judio na dapat kanen an buatan ta tanda naan ta iya na lawa, ula kanen an nabuatan ta tanda. Danen an na gaisip na dapat Tito an buatan ta tanda, danen mga gapanilag na galabet ta sikrito nang ta ame na pagmiting daw gapakuno-kuno nang na danen an mga gatuo man ki Jesu-Cristo. Iran an na tuyu na bantayan ame na ulag bilang mga sakep ki Jesu-Cristo na nalibri en alin ta dati nay na kabui na gasunod kay gid ta Mga Sinulat Moises. Liag danen na ipatuman isab ki kami mga sugo ya na naan ta mga sinulat ya na dili kay en magsalig na maluwas kay tenged ta ame na pagtuo ki Cristo. ⁵Piro, ula kay gid danen nadala na magkumpurmi ta iran na isip tak

*^{2:3} Isya na sugo ta Dyos naan ta Mga Sinulat Moises na mga Judio magbuat ta tanda naan ta lawa ta mga mama. Yon na tanda daw naan ta Inglis paumaw na ‘circumcision’. Ta timpo Pablo, may mga Judio na gatuo ki Cristo na ta iran na isip dapat na mga dili-Judio na gatuo ki Cristo magpabuatan man danen ta tanda naan ta iran na lawa. Pwidinyo mabasa parti ta *tanda naan ta lawa* naan ta Mga Ambal Na Pasaysay.

dili kay miag na miad an na balita dugangan ta mga sunuran na dili dapat ipatuman naan ki kyo na mga gatuo na dili-Judio aged dili kaw pabellayan na tumanen mga iling an tan na sunuran.

6 Mga kala na mga manugdumala ta mga gatuo na naan ta ame na pagmiting, ula bisan ino na padugang danen an naan ta ake na patudlo. — Bisan datas iran na katengdanan, dili impurtanti ki yaken tak Dyos an ula may pinili.

7 Dili nang nyan na gakumpurmi danen ta ake na patudlo, naintindian man danen na yaken i pasaligan ta Dyos ta pagsugid ta miad na balita naan ta mga dili-Judio paryo man na Pedro an pasaligan din ta pagsugid ta miad na balita naan ta mga Judio. **8** Pedro an patabangan ta Dyos na masarangan din ubra na pasalig ta Dyos ki kanen parti ta mga Judio daw iling man tan yaken i patabangan man ta Dyos na masarangan ko ubra na pasalig ta Dyos ki yaken parti ta mga dili-Judio. **9** Tenged na danen an Santiago, Cefas^{*} daw Juan na mga kala na manugdumala ta mga gatuo kaintindi na ake na katengdanan paatag man ta Dyos, danen an gakamusta ki kami Bernabe daw paagi ta iran na pagkamusta napakita danen na pabaton danen kami i bilang mga manugsugid ta miad na balita paryo ki danen. Ambal danen na

kami Bernabe magpadayon ta pagsugid ta miad na balita naan ta mga dili-Judio daw danen an naan ta mga Judio. **10** Iran nang na papangayo ki kami na padayunon nay pagtabang an naan ta mga imol na yon man liag ko gid na buaten.

Pagsaway Pablo Ki Pedro

11 Pagtapos ta ame na miting, gabalik kay naan ta Antioquia daw gabisita Pedro an ki kami. Na naan pa kanen an ki kami, may pabuatan kanen na dili igo daw yon man tenaan na pasaway ko kanen an naan ta tubangan ta duma na mga gatuo. **12** Ta una, miad iya na buat tak pabaton din mga dili-Judio daw gakaan man kanen duma ki danen. Piro, na gabot duma na mga gatuo na Judio na papadala Santiago, gabelag Pedro an naan ta mga dili-Judio daw kanen an ula gid en gakaan duma ki danen. Adlek kanen an na daw makita na kanen an gakaan duma ta mga dili-Judio, basi sawayen kanen an ta mga gatuo na Judio na ta iran na pagpati mga dili-Judio na gatuo ki Jesus kinanglan magsunod man ta mga kaugalian ta mga Judio labi en gid ta pagbuatan ta tanda naan ta lawa.* **13** Duma na mga gatuo na Judio naan ta Antioquia gasunod man ki Pedro. Danen an ula man gakaan duma ta mga dili-Judio. Iran an na buat paryo ta pabuatan ya Pedro

*2:9 Cefas an isya man na umaw ki Pedro.

*2:12 May pasaysay parti ta *tanda naan ta lawa* na pwidi nyo mabasa naan ta ‘footnote’ ta Galacia 2:3.

na pakita-kita nang danen na gapati man danen an na kuntra na maan duma ta mga gatuo na dili-Judio bisaan ta iran na pagpati dili kuntra. Ta iran na buat asta Bernabe an nadala man danen.

14 Na nakita ko na iran na pabuatan dili sunod ta kamatuuran na naan ta miad na balita, pambalan ko Pedro an naan ta tubangan ta mga gatipon-tipon na gatuo, "Kaon isya na Judio na anduni ula gasunod ta kaugalian ta mga Judio na kuntra na maan duma ta mga dili-Judio na yon man gaparyo ka ta isya na dili-Judio. Piro, man-o tak anduni gabelag ka ki danen? Imo na buat na gabelag ka ki danen paryo nang na papilit no danen an na magparyo ta mga Judio daw magsunod ta ate na mga kaugalian aged batunon danen an ta mga gatuo na Judio."

15 Kami i na mga Judio, natao kay alin ta linai na Judio na dili kay paryo ta mga dili-Judio na pabilang nay na 'makasasala na mga ittaw'* tak ula danen an gasunod ta Mga Sinulat Moises.

16 Piro, anduni nlaman nay na ula bisaan kino pabuatan ta Dyos na kanen an matareng paagi ta pagsunod din ta mga sinulat ya. Mga ittaw an pabuatan ta Dyos na danen an matareng tenged ta iran na pagtuo ki Jesu-Cristo. Maskin kami i mga Judio na gasunod ta mga sinulat, gatuo kay ki Jesu-Cristo aged buaten kay ta

Dyos na kami i matareng tenged ta ame na pagtuo ki Cristo, dili tenged ta ame na pagsunod ta mga sinulat. Gatuo kay ki Cristo tak nlaman nay gid na ula ittaw na pabuatan na matareng paagi ta iya na pagsunod ta mga sinulat.

17 Tenged kami i gatuo ki Cristo aged buaten kay na matareng, basi may mga paryo nay na Judio na gambal na kami i 'makasasala na mga ittaw' paryo ta mga dili-Judio tak ula kay en gasalig naan ta ame na pagsunod ta Mga Sinulat Moises para buaten kay na matareng. Basi isipen danen na ame na pagtuo ki Cristo beet ambalen na Cristo an gadala ki kami na magbuatan ta sala? Dili igo iling an tan na isip! **18** Tenged anduni ula aren en gasalig ta ake na pagsunod ta Mga Sinulat Moises aged buaten a na matareng, di' ba dili igo na malik a naan ta ake na pagsunod ta mga sinulat ya? Daw malik a, papakita ko nang na yaken isya na nakasala tak dili ko masarangan na magtuman ta tanan gid na naan ta mga sinulat. **19** Piro, dili a malik ta dati ko na pagsalig tak ta ake na pagtingwa ta pagsunod ta mga sinulat kan-o naintindian ko na maskin sikad gid ake na pagtingwa, dili a man gyapon buaten na matareng. Yon na, ula aren gapadayon ta ake na pagtingwa ta pagsunod ta mga sinulat aged libri a na magtingwa na tanan na buat ko para nang na

***2:15** Pwidi nyo mabasa parti ta *makasasala na mga ittaw* naan ta Mga Ambal Na Pasaysay.

Dyos sirbian ko. ²⁰ Ula aren naan ta dati ko ya na kabui tak paryo palansang a naan ta krus na napatay duma ki Cristo. Ta dati ko na kabui ake na mga liag pasunod ko, piro anduni pasunod ko mga liag Cristo na naan ki yaken. Mintras bui a pa, maskin ino na buaten ko, buaten ko bilang isya na gatuo ki Cristo na Bata Ta Dyos tak kanen gagugma ki yaken daw gaatag man ta iya na kabui na napatay kanen an para ki yaken. ²¹ Dili ko buaten na ula pulos kaluoy an ta Dyos paagi ta pagbalik ko ta ake na pagsalig ta pagsunod ko ta Mga Sinulat Moises tak daw mga ittaw buaten ta Dyos na danen an matareng tenged ta iran na pagsunod ta mga sinulat, beet ambalen na kamatayen Cristo ula pulos.

Ambal Pablo Parti Ta Pangako Ta Dyos Ki Abraham Daw Mga Sinulat Moises

3 ¹Kyo na mga taga-Galacia, paryo kaw inyo mga buang-buang! Man-o tak gapaluko kaw na magpati ta dili matuod na tudlo? Paryo kaw ula kademdem ta mga natudlo ki kyo parti ta kamatayen Jesu-Cristo na kanen nalansang naan ta krus. Pasaysay ko gid ki kyo naan ta tubangan ta tama na mga ittaw daw ino beet ambalen ta iya na kamatayen. ²Isipen nyo parti kan-o na nabaton nyo Dyos Ispiritu Santo. Nlaman nyo gid na dili tenged ta inyo na pagsunod ta Mga Sinulat

Moises nabaton nyo kanen an. Nabaton nyo kanen an tenged gapati kaw ta miad na balita na pasugid ki kyo parti ki Cristo! ³Buang-buang kaw gid! Ta una, na bag-o kaw nang pa gatuo, gasalig kaw ta Dyos Ispiritu Santo na kyo yan bag-uon din. Man-o tak anduni gabalik kaw ta pagsalig naan ta inyo na kaugalingen na pagtingwa aged padayon nyo na bag-uon inyo na batasan para igo gid ta mga gatuo? ⁴Ino? Liag nyo na ula pulos inyo an na mga naagian bilang mga gatuo ki Cristo? Kabay pa na dili iling tan na ula pulos inyo na mga naagian. ⁵Isipen nyo man parti kan-o na Dyos an gaatag naan ki kyo ta Dyos Ispiritu Santo daw pabuat din man mga katingalaan naan ki kyo na mga gatuo. Nlaman nyo gid na iling an tan na pabuat din dili tenged ta inyo na pagsunod ta Mga Sinulat Moises. Pabuat din iling an tan tenged gapati kaw ta miad na balita na pasugid ki kyo parti ki Cristo!

⁶Inyo na inagian paryo man ta inagian Abraham. Naan ta sinulat na pulong ta Dyos may ambal, “Abraham an gatuo ta Dyos daw tenged ta iya na pagtuo, pakabig ta Dyos na kanen an matareng.”* ⁷Dapat maintindian nyo na mga ittaw na gatuo, danen an mga pakabig na matuod na mga bata Abraham tenged danen an gatuo man paryo ki Abraham na gatuo. ⁸Naan ta sinulat na pulong ta

*^{3:6} Genesis 15:6

Dyos may ambal parti ta plano din na mga dili-Judio buaten din man na matareng tenged ta iran na pagtuo. Iling ti miad na balita na pasugid din naan ki Abraham, “Paagi ki kaon, mga ittaw ta tanan na mga nasyon ta kalibutan tagan ko ta mga kaayaran.”*
 9 Gani, bisan kino na gatuo tagan ta mga kaayaran alin ta Dyos paryo man na Abraham patagan ta mga kaayaran tenged ta iya na pagtuo.

10 Piro, bisan kino na gasalig naan ta iya na pagsunod ta Mga Sinulat Moises aged buaten kanen an ta Dyos na kanen an matareng, pasumpa kanen an na maageman din silot ta Dyos tak naan ta sinulat na pulong ta Dyos may ambal, “Daw kino ula gatuman ta tanan gid na naan ta Mga Sinulat Moises, kanen an pasumpa na maageman din silot ta Dyos!”* 11 Nlaman ta gid na ula ittaw na matareng naan ta pagtan-aw ta Dyos paagi ta iya na pagsunod ta Mga Sinulat Moises tak naan ta sinulat na pulong ta Dyos may ambal, “Bisan kino na pabuat na matareng tenged ta iya na pagtuo, mabui gid ta ula katapusan.”* 12 Dili kinanglan ta mga ittaw na may pagtuo danen an para magsunod ta Mga Sinulat Moises. Kinanglan nang danen na iran an na mga buaten igo gid ta mga sunuran. Naan ta sinulat na pulong ta Dyos may ambal, “Daw kino gasunod ta tanan gid na mga sugo na naan ta

yi na sinulat, mangabui kanen an na Dyos an malipay ki kanen tenged ta iya na pagsunod.”*
 13 Tenged ula ki sarang na magtuman ta tanan gid na naan ta Mga Sinulat Moises, pasumpa na maageman ta inta silot ta Dyos, piro kiten i palibri Cristo alin ta silot. Palibri ki din tak pasilutan kanen an na napatay kanen naan ta krus para ki kiten tenged ta ate na mga sala. Naan ta sinulat na pulong ta Dyos may ambal, “Daw kino pasilutan ta kamatayen na kanen an pabitay naan ta kaoy na natansek naan ta basak, kanen an pasumpa na maageman din silot ta Dyos.”* 14 Iling tan naagian Cristo na pasilutan kanen an tenged ta mga sala ta mga ittaw aged mga kaayaran na pangako ta Dyos ki Abraham maangken man ta mga dili-Judio tenged danen an gatuo man ki Cristo. Isya pa, iling an tan naagian Cristo aged ate na mabaton Dyos Ispiritu Santo an na papangako ta Dyos na ipadala din naan ta tanan na mga gatuo.

15 Mga utod ko, may alimbawa alin ta ate na adlaw-adlaw na mga kaugalian na pwidi gamiten para isaysay ko parti ta mga pangako ta Dyos ki Abraham. Yi alimbawa: Daw isya na kasugtanan napirmaan en, ula bisan kino na pwidi mag-ambal na kasugtanan an ula pulos daw ula man bisan kino na pwidi magdugang. Iling man tan parti ta mga pangako ta Dyos ki Abraham.

*3:8 Genesis 12:3, 18:18

*3:10 Deuteronomio 27:26

*3:11 Habakuk 2:4

*3:12 Levitico 18:5

*3:13 Deuteronomio 21:23

16 Abraham ya daw iya ya na linai napangakuan ta Dyos. Tandaan nyo na parti ta mga pangako ya ta Dyos ki danen Abraham ula nasulat na Dyos an gapangako naan ki Abraham daw “iya na mga linai” na beet ambalen tama na mga ittaw. Nasulat na Dyos an gapangako naan ki Abraham daw “iya na linai” na beet ambalen isya nang na ittaw daw yon na ittaw Cristo. **17** Paglambay ta kwattro sintos trinta na taon alin ta timpo na paatag ta Dyos iya an na kasugtanan ki Abraham paagi ta iya na mga pangako, abot timpo na may isya man na kasugtanan na paatag ta Dyos ki danen Moises na yon man Mga Sinulat Moises. Bisan paatag din isya pa na kasugtanan ki danen Moises, impusibli na dili din tumanen iya na pangako ki Abraham tak gangako kanen daan na tumanen din gid iya an na pangako ki Abraham.

18 Alimbawa, daw mga kaayaran an na pangako ta Dyos ki Abraham mabaton tenged ta pagsunod ta Mga Sinulat Moises, beet ambalen dili en kinanglan mga pangako ta Dyos para mabaton mga kaayaran ya. Piro ta matuod, nabaton Abraham mga kaayaran ya tenged nang gid ta pangako ta Dyos ki kanen.

19 Tenged iling tan ake na paambal parti ta Mga Sinulat Moises, basi may mag-insa daw ino gid tuyos ta Dyos ta iya na pag-atag ta mga sugo din na naan ta Mga Sinulat Moises. Sabat ko na paatag din para mlaman ta mga

ittaw na kasala gid danen an. Tuyo din parti ta Mga Sinulat Moises magpadayon asta nang ta timpo na mabot linai an Abraham na yon man linai an na napangakuan ta Dyos ta paryo na pangako ki Abraham. Paatag ta Dyos iya na mga sugo paagi ta iya na mga angil daw paintriga din man naan ki Moises na isya na gapatengnga ta mga ittaw daw ta Dyos.

20 Daw may kasugtanan ta darwa o tama pa na mga ittaw, kinanglan na may manugpatengnga. Piro, na Dyos an gapangako ki Abraham, dili din kinanglan na may manugpatengnga tak kanen nang mismo magtuman ta iya na pangako.

21 Basi may mag-insa ta iling ti: Ta pag-atag ta Dyos ta iya na mga sugo na naan ta Mga Sinulat Moises, ino, gakuntra kanen an ta iya ya na mga pangako ki Abraham na mas una ta Mga Sinulat Moises? Sabat ko na ula gakuntra kanen an ta iya na pangako ki Abraham! Alimbawa, daw may naatag inta bisan isya nang gid na sugo na daw tumanen ta mga ittaw, tagan danen an ta bag-o na kabui, beet ambalen pwidi danen an buaten ta Dyos na danen an matareng tenged ta iran na pagtuman ta iling tan na sugo.

22 Piro, nabetang naan ta sinulat na pulong ta Dyos na tanan na mga ittaw ulipen ta sala daw dili man danen an kalibri paagi ta iran na kaugalingen na pagtingwa. Plano ta Dyos daan na mga ittaw dili kalibri paagi ta iran na pagtingwa aged mga kaayaran na

papangako din na para nang ta mga ittaw na gatuo ki Jesu-Cristo iatag naan ta mga ittaw tenged ta iran na pagtuo.

Ambal Pablo Parti Daw Kino Mga Bata Ta Dyos

23 Na ula pa gabot timpo na may paambal na pagtuo ki Cristo, kami i na mga Judio paryo mga pabantayan gid ta usto na paryas ta isya na priso tenged ta Mga Sinulat Moises na papatuman ki kami. Asta gid ta timpo na papasugid en ta Dyos miad na balita parti ta pagtuo ki Cristo, ula kay paglaem na malibri alin ta mga papatuman ya ki kami.

24 Na mga sinulat ya papatuman pa ki kami, paryo kay man ta isya na bata na patugyan ta iya na amay naan ta isya na taga-bantay. Kami i paryo ta bata na pabantayan asta ta adlaw na gatuo kay ki Cristo aged buaten kay ta Dyos na kami i matareng tenged ta ame na pagtuo, dili tenged ta ate na pagtuman ta mga sinulat ya. **25** Anduni, papasugid en ta Dyos miad i na balita daw gatuo kay en ki Cristo daw ula kay en naan ta dati nay na kabui na paryo kay ta bata na may taga-bantay tak ula en papatuman ki kami mga sinulat ya para buaten kay na matareng.

26 Gani, kyo tanan na mga taga-Galacia na mga sakep ki Jesu-Cristo, mga Judio man daw mga dili-Judio, kyo yan mga bata ta Dyos tenged ta inyo na pagtuo ki Cristo **27** tak bisan kino na pabautismuan na pamatuod na

kanen an gatuo ki Cristo, paryo kanen gasuot ta bag-o na bayo tak pasunod din gid ugali Cristo.

28 Anduni, ula bali daw kiten mga Judio o dili-Judio, mga ulipen o dili ulipen, mga mama o bai tak kiten tanan, isya ki nang bilang mga sakep ki Jesu-Cristo.

29 Tenged kyo yan mga ittaw na iya Cristo, beet ambalen kyo mga matuod na mga linai Abraham. Tenged kyo yan mga linai Abraham, mga manunubli kaw man daw naangken nyo mga kaayaran alin ta Dyos sunod ta iya na pangako ki Abraham.

4 **1** May isya na alimbawa para masaysay ko daw ino beet ambalen ta paambal ko na kyo yan tagan ta Dyos ta mga papangako din: Bata na manunubli, ta timpo na ula pa kanen an ta igo na idad para makamang din iya na panublien, paryo nang man gyapon kanen an ta suguon ta iya na amay tak ula pa kanen an matareng na maangken din iya na panublien maskin kanen an pabilang na tag-iya ta tanan na mga pagkabetang ta iya na amay.

2 Ta timpo na ula pa kanen ta igo na idad, kanen an patugyan ta iya na amay naan ta mga taga-bantay daw naan man ta mga ittaw na gadumala ta iya na mga panublien asta ta adlaw na patirmino ta iya na amay na kanen an may matareng en na makamang din daw dumalaan iya an na panublien.

3 Iling man tan kiten i na ula ki pa gatuo ki Cristo. Paryo ki man

mga suguon na naan ta dalem ta pagbeet ta duma tak naan ki pa gasunod ta mga kaugalian daw mga patian ta mga ittaw parti ta mga ispiritu naan ta kalibutan na papati ki kiten. ⁴Piro, na gabot adlaw na patirmino daan ta Dyos Amay, papadala din iya an na Bata naan ta kalibutan i na matao paagi ta isya na bai. Natao kanen an alin ta linai na Judio daw gapasakep man naan ta mga sunuran ta mga Judio na naan ta Mga Sinulat Moises. ⁵Kanen an papadala ta Dyos aged kiten i na naan ki kiten papatuman Mga Sinulat Moises, librien din alin ta silot tenged ula ki katuman ta tanan na naan ta mga sinulat. Iling tan pabuat ta Dyos paagi ki Cristo aged kabigen ki din na iya gid na mga bata. ⁶Tenged kiten i mga pakabig en na mga bata ta Dyos, papadala din naan ki kiten Dyos Isipitu Santo na papangako ta iya na Bata daw anduni pwidi ki en mangabay naan ta Dyos daw umawen ta kanen an, “Amay ko!” ⁷Gani, anduni ula kaw en gasunod ta mga kaugalian daw mga patian ta mga ittaw parti ta mga ispiritu naan ta kalibutan na papati ki kiten. Kyo yan mga pakabig en ta Dyos na iya na mga bata daw tenged mga bata kaw din, mabaton nyo daw ino na pribiliyo na patagana din para ta iya na mga bata.

Pagdemdem Pablo Ta Mga Taga-Galacia

⁸Kyo na mga dili-Judio, na ula kaw pa gapati ta Dyos, gasirbi kaw

ta mga paambal nyo na mga ‘dyos’. Piro, danen an dili matuod na Dyos na pwidi sirbian. ⁹Anduni, kyo yan gakala ta matuod na Dyos daw mas miad pa gid na ambalen na kyo yan kala ta Dyos. Man-o tak gasunod kaw isab ta mga kaugalian daw mga patian parti ta mga ispiritu naan ta kalibutan na danen an mga ispiritu na dili katabang ki kyo daw ula man pulos? ¹⁰Man-o tak pirmi kaw gid gasilibrar ta mga papatian ta mga Judio na ispisyal na mga adlaw, mga binulan, mga timpo daw mga tinaon? ¹¹Sikad gid ake na pag-isip para ki kyo na basi ake i na pagpangabellay ta pagtudlo ki kyo parti ta pagsunod ki Cristo maimo nang na ula pulos. ¹²Mga utod ko, gapakiluoy a gid ki kyo na magparyo kaw ki yaken na maintindian nyo man na dili malipay Dyos an ki kyo tenged ta dati nyo na mga papatian. Yaken i, bisan isya a na Judio, gaparyo a ki kyo na mga dili-Judio na anduni ula a man gasalig ta ake na pagsunod ta Mga Sinulat Moises para buaten a na matareng.

Na duma a pa ki kyo kan-o, ula kaw gabuat ta malain ki yaken. ¹³Nlaman nyo na tenged gamasakit a, gatinir a dyan kan-o duma ki kyo daw yon na may upurtunidad a ta pagsugid ta miad na balita ki kyo parti ki Cristo. ¹⁴Ula a nyo patamay daw ula a nyo man pasikway bisan pa bakod gid na pagtilaw para ki kyo ake an na masakit. Pabaton a nyo na paryo isya a na angil na alin ta Dyos daw paryo man na yaken mismo Jesu-Cristo. ¹⁵Nalipay kaw

gid kan-o ki yaken! Man-o tak dili en iling tan anduni? Nlaman ko gid na tenged ta inyo na pagpalangga ki yaken kan-o, liag nyo gid na ta bisaan ino na paagi tabangan a nyo maskin lukaten nyo pa inyo na mga mata para iatag ki yaken. ¹⁶Basi isip nyo na gabag-o aren daw anduni yaken inyo na kuntra tenged gasugid a ki kyo ta matuod na inyo na mga pabuatan dili igo ta mga ittaw na gapati ta kamatuuran na yon man miad na balita?

¹⁷Mga ittaw na gatudlo ki kyo ta dili matuod, gapakita-kita nang na danen an gaprusigir gid para ta inyo na kayaran, piro ta matuod malain iran na tuyo. Liag nang danen na lipatan a nyo aged danen nang patian nyo daw sunuron. ¹⁸Daw magbuat isya na ittaw para ta kayaran ta paryo din na ittaw, simpri dayad gid iya na buat basta miad iya na tuyo. Iling man tan kyo yan kan-o ta inyo na pagpalangga ki yaken. Piro, dapat dili magbag-o inyo na pagtratar ki yaken. Dapat patien a nyo daw sunuron maskin ula a dyan duma ki kyo. ¹⁹Kyo yan na pakabig ko na pinalangga ko na mga bata, segeng gid na kabellay na naagian ko kan-o para ki kyo aged magtuo kaw ki Cristo. Yaken i paryo ta isya na inay na gabatyag ta segeng na sakit ta iya na pagbata. Anduni, iling man tan isab ake na pamatyag daw dili a man mapaaamtang asta na sigurado a na lig-en kaw en ta inyo na

pagtuo ki Cristo daw gasunod kaw gid ta iya na batasan. ²⁰Bakod gid ake na andem na magkitaay ki aged mag-isturya a gid ki kyo ta dayad na dili maglain inyo na nakem tak dili ko mlaman daw ino pag-isturya ki kyo.

Hagar Daw Sara Paanggid Ta Darwa Na Kasugtanan

²¹Kyo na gusto na magsunod isab ta Mga Sinulat Moises, paryo kaw inyo ula kaintindi daw ino beet ambalen ta Mga Sinulat Moises. ²²Naan dya nasulat bantog na isturya parti ki Abraham. Kanen may darwa na bata na mama. Isya ki danen bata din naan ki Hagar na isya na suguon na pasawa-sawa nang ki kanen. Isya an a bata din naan ta bai na dili suguon na yon Sara na iya gid na sawa.* ²³Iya an na bata naan ta bai na suguon nataao tenged ta liag nang danen Abraham. Piro, iya an a na bata naan ta bai na dili suguon nataao tenged ta pagtuman ta Dyos ta iya na pangako ki Abraham.

²⁴Isturya ya parti ki Hagar daw Sara pagamit ko bilang isya na paanggid aged isaysay ko darwa na kasugtanan na pabuatan ta Dyos naan ta iya na mga ittaw. Hagar ya paanggid ta kasugtanan na pabuatan ta Dyos ta iya na pag-atag ta mga sugo naan ki Moises naan ta Bukid Sinai. Mga ittaw an na naan ki danen papatuman mga sugo ya na naan ta kasugtanan na Mga Sinulat

*^{4:22} Genesis 16:15, 21:1-3

Moises, danen an paryo ta mga suguon na kinanglan magtuman ta bisan ino na sugo ta iran na amo. Danen an paryo man ta bata na natao naan ki Hagar tak iya an na bata suguon man tenged kanen na inay isya na suguon. ²⁵Hagar ya paanggid man ta Bukid Sinai naan ta Arabia na naan dya pabaton Moises kasugtanan ya na pabuat ta Dyos daw anduni paanggid pa gid Hagar an ta syudad Jerusalem tak Bukid Sinai daw syudad Jerusalem beet ambalen mga Judio na paryo mga suguon na naan ta dalem ta pagbeet ta duma tak naan ki danen papatuman pa mga sugo ya na naan ta Mga Sinulat Moises. ²⁶Piro, Sara ya na dili suguon, paanggid kanen ta bag-o na Jerusalem na iya gid ta Dyos na syudad tak bag-o an na Jerusalem beet ambalen mga ittaw na libri alin ta pagpatuman ki danen ta Mga Sinulat Moises na yon man kiten i na mga gatuo. Tenged libri ki alin ta pagpatuman ki kiten, paryo ki ta mga suguon na dili en naan ta dalem ta pagbeet ta duma. Yon na Sara ya pakabig na ate na inay tak mga bata na natao naan ta inay na dili suguon, danen an dili man suguon na naan ta dalem ta pagbeet ta duma. ²⁷Naan ta sinulat na pulong ta Dyos may ambal,

“Magkalipay ka, kaon yan na bai na baog! Maglusko ka ta kalipay, kaon na ula kaagi ta kasakit ta pagbata!

Dapat iling tan imo na kalipay tak bai an na baog makabata pa ta tama kaysa ta bai na pasawa-sawa nang.”*

²⁸Gani, mga utod ko, kiten na mga gatuo ki Cristo paryo ki Isaac na bata danen Abraham daw Sara tak natao kanen an tenged ta pangako ta Dyos. Kiten i pakabig na mga bata Abraham tenged ta yon man gyapon na pangako.

²⁹Anay pa sa, bata Abraham na natao tenged ta liag danen Abraham, gakuntra ta iya na utod na natao tenged ta gaem ta Dyos Ispiritu Santo. Anduni iling man tan tak mga ittaw an na naan pa ki danen papatuman mga sugo na naan ta Mga Sinulat Moises, danen an gakuntra ta mga ittaw na gatuo ki Cristo. ³⁰Demdemeyo nabetang naan ta sinulat na pulong ta Dyos na iling ti,

“Palayasen no suguon na bai daw iya na bata tenged bata an ta suguon dili pwidi na isya man na manubli ta mga pagkabetang na para ta bata ta bai na dili suguon.”*

³¹Gani, mga utod ko, ula ki pakabig na mga bata ta bai na suguon nang. Pakabig ki na mga bata ta bai na dili suguon.

Ambal Pablo Parti Ta Pagtuman Ta Mga Sugo Na Naan Ta Mga Sinulat Moises

5 ¹Kiten i mga palibri en Cristo alin ta pagpatuman ki kiten

*4:27 Isaias 54:1

*4:30 Genesis 21:10

ta Mga Sinulat Moises para buaten ki ta Dyos na kiten i matareng. Dapat mangabui kaw na demdemen nyo pirmi na kyo yan mga nalibri en. Ambligan nyo na dili kaw magpaluko na naan ki kyo isab papatumanaan mga sinulat ya.

²Tandaan nyo! Yaken, Pablo, gaambal ki kyo na daw magpabuatan kaw ta tanda naan ta inyo na lawa,^{*} beet ambalen ula pulos para ki kyo pabuatan ya Cristo paagi ta iya na kamatayen aged buaten ki ta Dyos na kiten matareng. ³Ambalen ta kyo isab na maski kino na magpabuatan ta tanda naan ta iya na lawa, kinanglan tumanen din gid tanan na duma na mga sugo na naan ta Mga Sinulat Moises tak iya na pagtuman ta sugo ya parti ta pagbuatan ta tanda beet ambalen na salig din na buaten kanen an ta Dyos na kanen matareng paagi ta iya na pagsunod ta mga sinulat ya. ⁴Kyo yan na gatingwa na buaten kaw ta Dyos na kyo yan matareng paagi ta inyo na pagsunod ta Mga Sinulat Moises, paryo pabuatan nyo na ula pulos inyo na pagpasakep ki Cristo daw ula kaw man en gapati na mga ittaw buaten ta Dyos na danen an matareng tenged nang ta iya na kaluoy ki danen. ⁵Piro kiten i, gapaabot ki ta adlaw na matuman ate na pasaligan na batunon ki ta

Dyos na dili ki din silutan ta ate na mga sala tenged pabuatan ki din na matareng. Bisan na gapaabot ki pa, sigurado ki na matuman ate na pasaligan tenged na pasigurado ki kiten ta Dyos Ispiritu Santo daw tenged man na kiten i gatuo ki Cristo. ⁶Parti ki kiten na sakep ki Jesu-Cristo, dili impurtanti daw nabuatan ta tanda naan ta lawa o ula nabuatan. Impurtanti gid na kiten i gatuo ki Cristo daw ate na pagtuo pamatuuran ta paagi ta ate na paggugma ta Dyos daw mga paryo ta na ittaw.

⁷Igo gid dati nyo na pagsunod ta kamatuuran na tudlo alin ta miad na balita parti ki Cristo. Kino gadala ki kyo na anduni dili igo inyo na pagsunod ta kamatuuran na natudlo ko en ki kyo? ⁸Sigurado a gid na dili Dyos gadala an ki kyo tak kanen gaatag an ki kyo ta upurtunidad na magpati kaw ta miad na balita! ⁹Igo gid ambalanen an na “Bisan sise nang na pampaabok na palaket naan ta pamasa na arina, paabukon din bilog gid na namasa.”^{*} ¹⁰Gasalig a ta Ginuo na magpati kaw ta ake i na tudlo, dili tudlo ta duma, parti ta paagi na mga ittaw buaten ta Dyos na danen an matareng. Sigurado a gid na ittaw an na gapagulo ta inyo na isip, maskin kino pa kanen an, silutan kanen an ta Dyos.

*^{5:2} May pasaysay parti ta *tanda naan ta lawa* na pwidi nyo mabasa naan ta ‘footnote’ ta Galacia 2:3.

*^{5:9} Paagi ta ambalanen na pasambit Pablo beet ambalen din na tama na mga gatuo naan ta Galacia na nadala na patian danen dili igo na tudlo maskin pila nang na mga ittaw gatudlo ki danen ta iling tan.

11 Mga utod ko, may mga gambahal na yaken kon gatudlo na mga gatuo ki Cristo kinanglan magpabuatan ta tanda naan ta iran na lawa aged danen an buaten ta Dyos na danen an matareng. Dili matuod na iling tan ake na patudlo! Daw ake na patudlo paryo ta iran an na ambal, man-o tak papangabot a pa ta mga Judio? Man-o tak tama ki danen dili magbaton ta ake na pawali parti ta kamatayen Cristo naan ta krus? Daw ake na patudlo parti ta pagpabuatan ta tanda naan ta lawa paryo ta ambal ta duma parti ki yaken, simpri mga Judio an magpati ta ake na pawali dili man danen an magkuntra ki yaken! **12** Mga ittaw an a na gapagulo ta inyo na isip parti ta pagpabuatan ta tanda naan ta lawa, dapat malin nang en danen an na dili en maglabet pa ki kyo na mga gatipon-tipon na gatuo!

13 Mga utod ko, kyo yan mga kabaton ta upurtunidad na paatag ta Dyos na kyo yan librien Cristo alin ta pagpatuman ki kyo ta mga sugo na naan ta Mga Sinulat Moises. Piro, dili beet ambalen na tenged libri kaw en, pwidi kaw magbuatan ta bisaan ino na sunod ta inyo na kaugalingen na liag. Dapat magsirbi kaw na may pagpaebes naan ta kada isya tenged ta inyo na paggugmaay. **14** Tanan na beet ambalen ta mga sugo na naan ta Mga Sinulat Moises matuman daw iling ti buaten an: “Gugmaen no duma na mga ittaw paryo man

ta paggugma no ta imo na kaugalingen.”* **15** Piro, daw kyo yan sigi butalay, mag-andam kaw tak daw ipadayon nyo, sigurado gid na maggubba gid inyo na pagmiaray.

Ambal Pablo Parti Ta Pagpasakep Naan Ta Dyos Ispiritu Santo

16 Yi ake na laygay ki kyo: Dapat pirmi kaw magpasakep naan ta Dyos Ispiritu Santo aged dili kaw madala ta inyo na kaugalingen na liag **17** tak inyo na kaugalingen na liag kuntra ta liag ta Dyos Ispiritu Santo. Iling man tan, liag an ta Dyos Ispiritu Santo kuntra ta inyo na kaugalingen na liag. Gakuntraay darwa an na liag daw yon tenaan na mga liag nyo na buaten, dili nyo mabuatan. **18** Piro, daw inyo an na pasunod liag an ta Dyos Ispiritu Santo, dili en naan ki kyo papatuman mga sugo na naan ta Mga Sinulat Moises na ta dati salig nyo na daw tumanen gid, buaten kaw na matareng.

19 Nlaman ta gid na mga ittaw an na nadala ta iran na kaugalingen na liag, mga pabuatan danen iling ti: pagbuatan ta malaw-ay ta panan-aw ta Dyos, pagbuatan ta sikad malain, pagbuatan ta makagayya, **20** pagsirbi naan ta mga dyos-dyusan, pagbuatan ta malain naan ta duma na mga ittaw paagi ta tabang ta mga ispiritu na kuntra ta Dyos, pagkuntra naan ta duma na mga ittaw, pagbutal, pag-imon,

***5:14** Levitico 19:18

paggilek, pag-andem na pirmi labaw ta duma, pagbelag-belagay tenged ula gakumpurmiay, pagduma nang naan ta mga ittaw na iran na pagpati paryo ta imo na pagpati,²¹ pag-inggit, pag-ingaw-ingaw, paglabet ta mga kasadyaan na naan dya mga ittaw sikad mingaw daw gabuat man ta mga makagayya na buat daw duma pa gid. Anduni, paandaman ta kyo isab paryo ta pagpaandam ko kan-o: Mga ittaw na gabuat ta malain na iling tan dili kalabet ta mga ittaw na dumalaan ta Dyos ta timpo na mabot.

²²Piro, bunga an ta ate na pagpasakep naan ta Dyos Ispiritu Santo mga iling ti: gugma, kalipay, tawway ta nakem, langkaw na pasinsya, mga miad na buat para ta kayaran ta duma, ula may maambal na malain parti ki kiten, masaligan ki,²³ beet ki gid daw nalam ki magpecheng ta ate na kaugalingen na dili madala ta ate na kaugalingen na liag. Ula ambal naan ta mga sugo na kuntra iling an tan na mga buat daw ugali.

²⁴Kiten na mga gatuo ki Jesu-Cristo, ula ki en naan ta dati ta na kabui tak paryo ki palansang naan ta krus na napatay duma ki Cristo. Ta dati ta na kabui pirmi ki gasunod ta ate na kaugalingen na liag daw gabuat man ta malain.²⁵Tenged Dyos Ispiritu Santo gaatag ki kiten ta bag-o na kabui, dapat kiten i naan ki kanen

magpasakep.²⁶Dapat dili ki magpadatas ta ate na kaugalingen daw dili ki man mag-ayatay ta kada isya daw dili ki man mag-inggitay.

Pagtabyangay Ta Kada Isya

6 ¹Anduni, mga utod ko, daw mlaman nyo na isya na paryo nyo na gatuo nadala ta pagbuat ta sala, kyo na mga gasunod gid ta liag ta Dyos Ispiritu Santo tabangan nyo paryo nyo an na gatuo na magbuat kanen isab ta igo ta liag ta Dyos, piro daw tabangan nyo, dapat na miad inyo na kabebet-en para ki kanen. Mag-amblig kaw man na kyo yan dili matintar na magbuat kaw man ta malain paryo ta pabuatan. ²Magtabyangay kaw ta kada isya aged masarangan nyo na pas-anen inyo an na mga prublima tak daw iling tan buaten nyo na magtabyangay kaw, matuman nyo sugo an Cristo.^{*} ³Daw kino gaisip na kanen an impurtanti gid na ittaw daw yon man tenaan na ta isip din dili kinanglan na kanen an magtabang ta duma, paluko din nang iya an na kaugalingen. Piro, ula ittaw na kanen an impurtanti gid en na dili kanen katabang ta duma.⁴Dapat siguraduon ta kada isya na iya an na kaugalingen na mga buat miad gid tak daw miad iya na mga buat, malipay kanen ta iya na kaugalingen daw dili en kinanglan na ikumparar din iya na

*^{6:2} Sugo an Cristo na pasambit naan ta birsikulo dos beet ambalen sugo na pasambit naan ta Galacia 5:14.

kaugalingen naan ta duma
5tenged kada isya ki kiten may
 risponsibilidad na dapat na
 matuman ta gid mga papabuat
 ta Dyos.

6Kyo na mga patudluan parti ta
 ambal ta Dyos, daw ino mga
 kaayaran na nabaton nyo alin ta
 Dyos dapat mang-atag kaw man
 naan ta mga gatudlo ki kyo.

7Dili nyo lukuon inyo na
 kaugalingen na mag-isip kaw na
 maluko nyo Dyos an. Ula may
 makaluko ki kanen tak daw ino
 napanggas nyo, yon man anien
 nyo. **8**Daw kino gasunod ta iya na
 kaugalingen na liag, maageman
 din silot na ula katapusan. Piro,
 daw kino gasunod ta liag ta Dyos
 Ispiritu Santo, iya na maangken
 kabui na ula katapusan.

9Dapat dili ki mataka ta pagbuat
 ta miad para ta kayaran ta duma
 na mga ittaw tak daw magprusigir
 ki nang, naan ta igo na timpo
 mabaton ta dayad an na bales alin
 ta Dyos. **10**Gani, daw may mga
 upurtunidad, magbuat ki ta miad
 naan ta tanan na mga ittaw,
 labi en gid naan ta ate na mga
 utod ki Cristo.

Katapusan Na Mga Laygay Pablo

11Yaken mismo gasulat ta
 katapusan ko i na mga ambal.
 Mlaman nyo gid na ake ni na sulat
 tak darko gid ake i na agi.

12Mga gatuo na Judio na
 gapilit ki kyo na magpbabuad kaw
 ta tanda naan ta inyo na lawa,*

liag nang danen na mga paryo
 danen na Judio malipay ki danen
 aged dili en danen an pangabuton
 tenged ta iran na pagpati na
 Cristo an napatay naan ta krus
 para mga ittaw mapatawad ta iran
 na mga sala. **13**Ta matuod, bisan
 mga ittaw an na nabuatan ta
 tanda naan ta iran na lawa ula
 gatuman ta tanan gid na mga sugo
 na naan ta Mga Sinulat Moises.
 Liag nang danen na magpbabuad
 kaw ta tanda naan ta inyo na lawa
 aged ipabugal danen na kyo yan
 gasunod ta iran na tudlo parti ta
 pagbuat ta tanda. **14**Piro, yaken i a,
 daw may ipabugal a, kabay na ake
 nang an na ipabugal parti ta ate
 na Ginuo Jesu-Cristo na napatay
 naan ta krus para mapatawad ki
 ta ate na mga sala. Tenged ta ake
 na pagpati ki Cristo, anduni mga
 impurtanti an ta mga ittaw na ula
 gapati ki kanen pakabig ko en na
 dili en impurtanti. Isya pa, ta iran
 na isip yaken i ula pulos na ittaw
 tak dili aren intrisado ta mga
 pakabig danen na impurtanti.
15Ta pagtan-aw ta Dyos, dili
 impurtanti daw mga ittaw
 nabuatan ta tanda naan ta lawa o
 ula nabuatan. Impurtanti gid na
 danen an pabag-o ta Dyos.

16Kyo tanan na gapati ta ake i
 na ambal na naan ta ake i na
 sulat, kabay pa na mabaton nyo
 katawwayan na alin ta Dyos daw
 kaluuyan kaw din man. Kyo yan
 mga matuod na mga ittaw na iya
 ta Dyos.

***6:12** May pasaysay parti ta *tanda naan ta lawa* na pwidi nyo mabasa naan ta ‘footnote’ ta Galacia 2:3.

17 Kabay na umpisa anduni,
ula en inta bisan kino na mag-atag
ki yaken ta prublima paagi ta iya
na tudlo na dili igo daw dili man
paryo ta ake na patudlo tak
nlaman nyo gid na tama na mga
ulat naan ta ake na lawa tenged
na pasakit a ta mga gakuntra ki

yaken ta ake na pagdipindir ta
kamatuuran na tudlo parti ki
Jesus.

18 Mga utod ko, kabay pa na
mabaton nyo mga kaayaran na
alin ta ate na Ginuo Jesu-Cristo.
Amen.

Pauna Na Mga Ambal Parti Ta Yi Na Libro na Efeso

Yi na libro pasulat Pablo para ta mga ittaw naan ta syudad Efeso na mga gatuo ki Cristo. Ta timpo Pablo, syudad Efeso sakep ta prubinsya Asia daw pang-appat na bakod na syudad na sakep ta pagdumala ta gubirno ta Roma. Efeso an naan kilid Dagat Agenas daw dungkaan ta tama na mga sakayan daw ilingan ta mga ganigusyo. Naan ta Efeso bantog na templo ta dyusa na Artemis daw tama na mga taga-Efeso gasimba naan ta dyusa na Artemis. Naan ta *Mga Binuatan 19:23-28* pwidi nyo mabasa isturya an parti ta pagkuntra ta pila na mga taga-Efeso ki Pablo tenged ta iran na dyusa Artemis.

Na Pablo an naan ta Efeso, gasugid kanen ta miad na balita parti ki Cristo. Tenged tama na mga taga-Efeso gatuo ki Cristo, gaumpisa na may anen na mga gatipon-tipon na gatuo. Naan ta *Mga Binuatan 18:18-21* daw *Mga Binuatan 19:1-41* pwidi nyo mabasa parti ta pag-umpisa Pablo ta iya na ubra naan ta Efeso. Paglambay ta mga sampulo na taon o dusi na taon alin ta timpo na Pablo naan ta Efeso, gasulat kanen ta yi na libro para ta mga gatuo naan ta Efeso.

Naan ta yi na libro nasulat Pablo impurtanti na tupiko na plano ta Dyos na tanan na mga nabuat din na naan ta langit daw naan ta kalibutan i ipasakep din ki Cristo para isya nang na manugdumala ta tanan. Nasulat man parti ta plano ta Dyos na paagi ta kamatayen Cristo naan ta krus, mga dili-Judio daw mga Judio paisya Cristo na papraniem naan ta Dyos aged patawaren. Tuyo Pablo ta pagsulat para mangabay ta mga gatuo naan ta Efeso na sunuron gid danen batasan na igo ta mga ittaw na isya ta pagtuo ki Cristo.

Naan ta yi na libro may darwa na parti. Naan ta una na parti na mga kapitulo uno asta tris, nasulat Pablo parti ta iran na pag-isyaay paagi ta mga pubuat ta Dyos para ki danen paryo ta iya na pagpili ki danen na buaten na iya gid na mga ittaw daw iya na pagpatawad paagi ki Cristo daw iya na pagpamatuod paagi ta Dyos Ispiritu Santo na mabaton danen tanan an na mga kaayaran na patagana din para ta iya na mga ittaw. Naan ta pangarwa na parti na mga kapitulo kwattro asta sais nasulat Pablo iya na mga palaygay parti ta iran na pagsunod ta batasan na igo ta mga ittaw na iya ta Dyos daw parti man daw ino dapat buaten aged magpadayon pa gid iran na pag-isyaay paagi ta malineng na pagdumaay.

Mga Tupiko Naan Ta Libro Na Efeso

1. Pagpangamusta Pablo (1:1-2)
2. Ambal Pablo parti ta mga kaayaran na atag ta Dyos naan ta mga ittaw na sakep ki Cristo (1:3 - 3:21)
3. Ambal Pablo parti ta batasan na igo ta mga ittaw na iya ta Dyos (4:1 - 6:20)
4. Katapusán ta yi na sulat (6:21-24)